

A. PARLAK, H. AYDIN, H. GÜL, A. EKİCİ, C. TOPCAM, A. ARSLAN

VKV Amerikan Hastanesi, İSTANBUL

Giriş: Cerrahi aletlerin kullanıma hazırlanmasında, sterilizasyonun devamlılığı için paketleme gereklidir. Paketleme için; temizliğin sağlandığını, fonksiyonelliğin korunduğunu kontrol etmek gerekir. Kullanım prosedürüne göre aletleri tek veya set halinde paketleyebiliriz.

Amaç: Mikroorganizmalara bariyer oluşturarak, paket içeriğini kullanım anına kadar muhafaza etmektir.

Uygulama: Paketleme materyalleri; sterilizasyon yöntemine uygun olmalı, hava boşalmasına izin vermeli, sterilan paket içine işleyebilmeli, dış kontaminasyondan korumalı, aseptik koşullar bozulmadan transferine izin verecek mukavemette olmalıdır.

Paketlemede kağıt-plastik, tyvek rulolar, dokuma veya kağıt sargı malzemeleri veya dokuma olmayan sentetik paketleme malzemeleri, konteynırlar kullanılabilir. Rulolar genellikle aletlerin görülmesi tercih edildiği durumlarda kullanılır. Özellikle tek ve ağır olmayan aletler olmasına dikkat edilmelidir. Keskin uçlar varsa koruyucu takılmalıdır. Koruyucular sterilizasyon yöntemine uygun olmalı, latexten yapılmış olmamalıdır. Aletlere koruyucu olarak gazlı bez veya sünger sarılmamalıdır. Paketlemede konteynır kullanılacak ise, üretici kullanım koşullarını gösteren yazılı bilgiler sağlanmalıdır. Kare şeklinde yada düz katlama genellikle büyük paketler için kullanılır. Zarf ve diyagonal katlama küçük alet setleri için kullanılır. Yırtılmaları önlemek için ek koruma önlemleri alınabilir (köşe koruma, altına havlu serme). Çift pakette, paketler içiçe olmalıdır. İki kat kumaş, iki kat nonwoven veya ikisinin karışımı olabilir. İki kat ayrı ayrı yapılmalı dış kat bantlanmalı, tanıtım yazısı yazılmalıdır. Malzeme büyüklüğüne uygun ölçüde paketleme malzemesi seçilmeli paket ağır olamamalı, sıkı katlanmamalıdır. Aseptik tekniğe aynı şekilde açılmalıdır.

Sterilizasyon yöntemine uygunluk: Etilenoksitin malzemeye ulaşımına izin vermeli, gazı emecek, hapsedecek paketleme materyali kullanılmamalıdır (kalın

naylon, polyester film, alüminyum folyo, cam veya metal kavanozlar). Fazla nem Etilenoksitin haps olmasına ve paketi terketmemesine neden olur. Ayrıca uzun lümenli malzemeden kolayca penetre olan gaz girdiği kadar çabuk şekilde malzeme-yi terk etmez. Uzun havalandırma süreleri gerektirir. Yükün fazla olması, disposable örtülerin tekrar steril edilmeye çalışılması gaz konsantrasyonunu düşüreceğinden sterilizasyonu olumsuz olarak etkiler. Havalandırma süreleri ayrıca problem teşkil eder.

Buhar ile sterilizasyonda havanın boşalmasına izin vermeli, ısıyı tolere edebil-meli ve buhar penetrasyonunu en iyi sağlayacak özellikte olmalıdır. Malzeme tam olarak kurutulmuş olmalı, özellikle boşluklu malzemelerde her iki taraf açık ol-malıdır. Sterilizasyon sonrasında malzemenin yeterli kurummasına olanak sağla-malıdır.

Plazma ile sterilizasyonunda difüzyonu engellemeyecek, zorlaştırmayacak ve hidrojenperoksiti absorbe etmeyecek özellikte olmalıdır. Aksi taktirde yeterli konsantrasyon oluşamayacağından döngü iptaline neden olur. Paketleme mater-yalinde az miktarda olsa selüloz karışımı bulunması difüzyonun engellenmesi-ne, nemli malzeme hazırlanması da vakumu olumsuz etkileyeceğinden döngünün iptaline neden olur. Lümen sınırlamalarını dikkate alarak metal ve metal olmayan lümenli malzemeler için ekstra Booster-Adaptör, paketleme içinde tyvek rulolar ve polipropilen sargı malzemeleri kullanılmalıdır.

Sonuç: İyi temizlenemeyen ve kurutulamayan malzemeler hiç bir yöntemle tekrar steril edilmemelidir. Hem paketleme malzemesi hemde yük içeriğinin steri-lizasyon yöntemine uygunluğu son derece önemlidir. Tüm sterilizasyon işlemini olumlu/olumsuz etkiler.